

Sludinajumus nem preti:
Jelgawā pee Lankowska un Līkopa
Igeem, Katolu celā № 5, Höplera namā,
un Rihgā pee Richtera un beedra Igeem
(Sludinajumu ekspedīzijā no Rūdolfa Moſſe),
Beelaja Muhlu celā № 13, pretim Doma
basnizai.

Maksa par² srujanajumeem:
3 sap. par sihku ralshu rindiu; pahru-
kuloshchana is hvechahim walodahmu-
par brihiwu.

Gelgawā: Herd. Vēsthorna lga grāmatu bōdē, Palejās eelā № 2, "Latv. Av." elspēdīzijā. — **Bauskā:** Steina lga apteekī. — **Rūdigā:** Herd. Vēsthorna lga grāmatu bōdē. — **Rīhgā:** D. Minns lga kantori, Kop eelā № 5. — **Gelsch-un ahrsemē:** Rudolfa Mosses lga wifās elspēdīzijās.

Par fin.

Apstellefchanas us „Latweeshu Awisehm“ wehl nem preti,
un ari wiſi nummuri no gada eefahkuma wehl dabonami.

„Latv. Avīschi“ redakcija.

Bismarcks Jahr seinkopibn.

(Beigum.)

Isgahjusdā nummūrā pasneedsahm zeen. lasitajeem firsta Bis-
marka runas eesahkumu pahr labibas muitu, kur winsch isklahstija,
ka semkopibai jaur semajahm zenahm pehdigais posts aif durwihm, un
tamdehl walstij pēhz eespehjas par to jagahdajot, ka labibas zenas teek
pa-augstinatas. Bismarka pretineeki turpreti, kā: Bambergers, Rich-
ters, Rikerts un Dīrischle, atkal us tam wišwairak atbalstijahs, ka
waijagot nabaga kautinu dehl par to gahdah, ka wisu nepeezeescha-
makahs dīshwes waijadfibas, pee kurahm wisu pirms tak maise rehki-
nama, buhtū tik lehtas, zil ween tik eespehjams. Us tam nu Bis-
markis tā atbildeja: Mani fungi! Kad Juhs faleet, ka wisu nepee-
zeescha makahm dīshwes waijadfibahm waijaga buht tik lehtahm, zil
ween tik eespehjams, tad nemas nesaproto, kamdehl Juhs tā ſree-
ſcheet tik ween no maises. Wehl jau dauds zitu dīshwes waijadfibu,
kas preefsch wifem, tikkab bagateem, kā nabageem, tāpat naw peeze-
ſchamas, kā par peemebru: drehbes un apawi, wilna un audelks, un
wifs, kas if tam teek pagatawots. Tee, kas schihs leetas taifa, ir
amatneeki, — un tee teefcham naw bagati laudis. Wini dīshwo no
fawu roku darba, un kad winu darbs neteek peenahloschi famalkahts,
tad teem jamiest badā, un proti itin tāpat, kā teem 25 milj. strahd-
neku, kas dīshwo no semkopibas, kad labibas zenas paleek tik semas,
ka semkopibai ja-isbeidsahs. Mani fungi! Updomajeet jele to leetu
it labi lihds pascham galam, un dareet pēhz tam, — pahrwaldeet tā
walsti: tad gan jau redsefeet, kas beigās isnahks, — kahdās zela juh-
tis eestigfeet. Warbuht ka Jums isdodahs, strahdnekuus un semkop-
jus wehl 30 gadus apmulfinah ar tahdahm runahm, — bet tizeet
man; kad semneeks tik reis buhs atsinis, ka winsch bijis ta loka, us
ka tirgotaji ar tahdeem eegrofijumeem, kā Juhs wehlatees, fawu naudu
kaluschi, — ka winsch, proti semneeks, bijis tas pluzinatais: tad
Juhs to wairs ne muhšham ne-isdabuseet winam is prahtha ahrā.
Semneeks naw wiš tik mulkiis, kā domajeet; winsch pamaſtitim fahk
atsiht, ka preefsch wina dauds labaki, kad pats fawu leetu aiffahw,
un to ne-atfahj gudrajeem pilſehtas lungem, kā rokſtneekeem, adwo-
kateem u. t. t., kas nahk us semehm un tam peeblauj ausis, ka teekot
spaidihts no leelgruntneekeem un augſtmaneem, un ka winam weeniga
glahbſchanahs wehl tikai meklejama un dabonama pee rafſtneekeem un
gudrineekeem leelajās pilſehtās. — Bet kad semkopis, ſewiſchki maſ-
tais un widejais, tik reis buhs atsinis, ka tizis nerrots, tad winu
wairs nenokerfeet; winsch ſchauj pirkſtus uguni tik weenreis, un ne
diwi reis; — beidsot winsch tak isdabuhs, kas tas par tahu putnин,

Pashvahri.

Websule is Massawas.

Mihla Latweeschu Awise! Tu mani ik nedelas ustizigi apzeemo
sweschumā starp sweschajeem bahlineem. Tu pasibsti tauteeschu preekus
un behdas, winu zenteenus, ilgoschanahs un zeribas. Ar preeku gaidu
festdeenu nablam, jo sinu, ka Tu tad pee manis atzelos, it kā sen
gaidihts, mihlsch weesis no dsimteneš. — Atnahk festdeenaš wakars —
sweht'wakars, apklust nedelas darbi un puhlini, un kats eet pee meera.
Ari es dodos sawā filia dsihwokls, kur mani ar preezigeem waigeem
fagaida seewa un behrniai, uskopuschees un nomasgojujschees, kā jau
llahjahs swehtā wakarā. Nu efam wiſi kopā un, aismirsdami dee-
nischkaš ruhpes un raises, stahstam zits zitam sawus deenas peedsih-
wojumus. Peeminam ari dsimteni un mihlus radus un draugus, kas
tur palikuschi un kurus nekad newarehs aismirst, kamehr wehl sids
puksiehs kruhlis. Zil labprahd domas kawejahs tur, kur behrnibas un
jaunibas gadi nodsihwoti, kur laimigakee brihschi wiſa muhschā pawa-
diti! Dahrgā dsimtene, zil mihla tu, zil saldi lewis peemineht, sw-
eschumā buhdamam!

Tà nu mehs wiñ esam kopā, — tik weena wehl truhfst, un ta
Tu eñ, mihlā Latveeschu Awise. — „Memm, waj schodeen Awise
atnahks waj ne-atnahks?“ wezakā meitina jautā. — „Atnahks, meitina,
atnahks! Awisei tschaklas kahjinas; wing jau nebihstahs nedz bahrgahs
Kreewu seemsas, nedz aufsto fneega putera; wina latru reis trijās dee-
nās nosiaigā tahlo zelu no Zelgawas lihds Maskawai.“ — Tà faru-
najotees, eenahk pastā puissis, kas ik festdeenas brauz no Maskawas,
un pañneeds mums Latveeschu Awischu numimuru, kueu mehs fanemam
it sā sahdu dahrou, dahmonu.

Mihlā Latveesħu Awise! Esmu fakrahjis dasħadas finas, wi fu wairak paċċha peed siħwo jumus, is-Mafkawas apkahrtnej pahr kausħu fad siħwi, eera schahm, tifumeem, netifumeem, fà ari pahr fšeijen es-semlopi ību, ruhypneez ību, tirdsneezez ību u. t. j. pr. — Usnem manu is-peebiħmej jumus, miħlā Awise, fawà zekka fomà un isneħa tos pa Latwijas leijahm. Lai tee patiħk tauteeħs heem tħapta, fà man patiħk finas is-dimtenes.

Sahkschu no pascha gala. — Jaunekta gadus fasneedis, eeseh-dos sadishwes laiwina un ar labakajahm zeribahm laidos dshwes juhrā eelschā. Mans prahs nefahs wiſu wairak tur, kur siypraki tra-koja wehtras, augſtakу zehlahs bangas, nemas ne-apdomadams, ka tur aridjan draudeja wiſleelakahs breesmas. Sadishwes wilki sagrabha mani, saploſija laiwiku un ilgi mani mehtaja ſchurpu turpu, kamehr beidsot atſweeda us Mafkawas guberau.

Hatwefch u Amifer.

64. *gada-gahjumś.*

Walmeera: Trej ūga grahmatu bōdē. — Walkā: M. Rubolffā ūga grahmatu bōdē. — Pehterburgā, pēc Pehterburgaš ūgen. Latv. draubēs mahzitaja. — Ves tam: pēc ūgen, mahzitajeem — tisslab Widsemē, lā ari Kursemē.

Ekipēdīzija:
Jelgavā, Ferd. Besthornas iga
grahmatu bode.

: M. Rubolffa Iga grahmatu bōdē. —
raubdes mahzitaja. — Bes tam: pee
kamē. *Li* *ai* *gāmāmā*.

kas tagad winam muguru dihra, is tahs ahdas filsnas grëesdam. — Dirischlè lgs un wina domu beedri apgalwo, ka tikai leelgruntneek buhschot faws labumis no muitahm. Nu, mani fungi, newar jau an no pilsehtneku lungeem, kas wisu wairak nostaipahs gar sawu paschi partiju un sawas partijas awisehm, pagehreht, ka lai wini semneek lauschu buhschanas tik smalki pasihst un pahrsina, — bet wini wo paschi no tam pahrleezinatees, ka tee nesskaitamee luhgumu rakst, ka grib muitu un zaur tam labibas zenu pa-augstinaschanu, akurat is Wahzijas deenwischeem un reetrumeeem fatek kopā, — ta tad akurat is tahn puzechm un malahm, kur nemas naw leelgruntneeku, bet tikai masgrunneeki ween. Waj tur semneekam tas tikai ta prahtha enahzis, ka wanam gruhti klahjahs? Jeb waj tur semkopim (kas tebe tur naw leelgruntneeks, bet semneeks) tik weeglas deenas, ka Dirischlè lgs mutto isklahti? — Domaju, ka laudis tur paschi it labi fina, ka preeskch winu semkopibas waijadfigs un par svehtibu, — un woneem teesham ta ne-ees, ka Dirischlè lgam: wini it smalki pratih meeschus isschikt no rudseem. Schee lautini tak — domajams — finahs, ko wini ihsti grib un eespebj. Jeb waj tad wisa semneek fahrti pateesham tahda weentese, ka to schee pilsehtu fungi eedomajahs? Schai finā gan tee fungi (brihwprahligajee) tak malditos, un ar laiku, kad reis scheit walts-sapulzē semneeku fahrtai buhs wairafawu weetneeku un aifstahwu, schee pilsehtneeku fungi peedfishwos, ksemneeki ir gudraki, nekā schee to wehlejahs, nekā scheem tas patihkams. — Leelgrunneeki apaksch semajahm zenahm smok dauds masah nekā masgruntneeki; jo wini war sawu faimneegibu pahrgrofih, wojanus eegrofijumus radicht u. t. t. Wisu wairak masgruntneeki zeefschai finā. — Tautas weetneeka fungs man pahrmeta, ka es agrazitadi spreidis pahr muitahm, un kahdā senakā runā, wairak gadu apakal, issazijis zitadas domas. Tas nu gan naw ta bijis; bet — peenemsim — kad ari tas rikti iā buhtu bijis, — faleet, waj ta gan pahrgrofih manu tagadejo domu pateesibu? — Buhs driba 4 gadu notezejis, samehr es parlamentos runajis un spreidis, — ta jau gan war buht, ka wini kahdus wahrdus, kurus sawās runās schuun tur eepinis, paker, bes ka tee jebkahdā wihsē stahwetu ar ture runu fakarā, un faka: „rē, preeskch 30 gadeem winsch pawisam ztadi runajis!“ — Kahds flawens Frantschu walts-wihrs reis fazijis „dodeet man trihs rindinas, rakst it as no wisu newainigakā, godgakā zilweka, un es winu ar tahn nowedischu pee karatawahm.“ Kapel tad nu gan newaretu ar trim drukatahm rindinahm is kahdas wjas runas — kahdam tapat klahtees? — Sinams, netruhkfst ari tahdzilweku, kam wifa sawā dsihwibas laikā tikai weenas un tahs paschadomas; tahdeemi, protams, newar eerastees nekahdas domu starpibas. Bet es pee scheem nepeederu; es mahzos no peedfishwojumeem, — es mahzos tik ilgi, samehr dsihwoju, — es mahzos wehl schodeen! — Tautas weetneeks Bambergera lgs ir jauns wihrs; winsch wehl peedfishwos, ka tahs leetas pahrgrofijees 20 gadu laikā. Tad winsch war buht manis atgahdasees un fazijis: „nelaika Bismarkam tadschu b

| jufi taisniba!" (Gawileſchana, ſmeefchanahs un weenprahriba pee fa-
| pulzes lozeklu leelakahs dalaš, — fchnahlfchana pee brihwprahtingahs
| partijaš).

Politifks pahrffats.

Pagahjuscho zetortdeen nobeidsa Berlines starptautisko konferenzi. Bet kahda leela starpiba starp scho un Londones konferenzi! Tikai pušgadu wehlak heidsamà par pirmo notureta, bet zik dauds politikas finà tà Ciropà, kà wifà pafaule pa tahn starpahm pahrgrosijees! Preelkch Londones konferenzes Anglija bija ta pahrafa walsts wirs pafaules juhras spehka finà, un schodeen — schodeen tur wifà kustahs un schlobjahs, tà kà Anglijai pateesi jo leelas breesmas draud, ja Gladstona weetâ drihs nenahk zits ministeru presidents. Kad zeen. lasitaji wehl reis skatitu zauri muhsu pagahj. gada politikos pahrfkatu no 31. lihds 51. nummuram un eewehrotu, fo tur wifà pahr abahm konferenzem rakstijahm, tad wini atsichtu, kà par dauds tur naw teikts, un kà wifà tà notizis, kà to epreeksch snojahm. Egiptes nemeeru deht Gladstons fasauza Londones konferenzi, — un kà nu tagad stahw ar scheem nemeereem? Tee palikuschi jo sihwaki, nekà jebkad! Ne ween Kartuma kritusi, — nè, ari Gordons miris, un generalis Wolslejs atrodahs leelas breesmas. Soli pa solim schim ja-atkahpjahs preeksch mahdijs, un wifà eekarotee apgabali ja-atzdod atpakal. Winsch war justees laimigs, kad to tahds pat liktenis deenâs nefagaida, kà Gordonu. Londones konferenze Gladstons halaida strihdù Angliju ar Franziju, apwainoja neleetigâ wihsé Austriju, Wahziju un Kreewiju, un zereja par to eemantot Italiju. Bet Italijas draudfigais gihmis jau schodeen pilns ihgnuma, Kreewija, Wahzija un Austrija zehluschas zeetu draudsibu, un Franzija ar Wahziju islibuguschas wifà meerâ. Anglija palikusi weena pati! Ja wehl wairak! Launa firds apsina wiku beedina. Tai bailes no Franzijas un Kreewijas, — un wifas Anglu awises brehz kà bes jehgas, kà Kreewija tihkojot pehz Indijas; tamdeht wina ari nodomajusi eenkmt Heratu. Bet tas nu tihri pa tukfchu un aukstu; Kreewija to nemas nedarihs. Tai tikai Gladstons dñjwo godigi un dara to, fo pehz pateefibas no wina prasa. Gandrihs wifâs Anglijas kolonijâs, kas ahrpus Ciropas, wahrahs ween, un ja mahdijs uswar Wolsleju, tad Anglijâ leefmas jumtâ. Tas wifâ nahzis zaur to, kà Gladstons fewi turejahs par gudrako walsts-wihru wifâ Ciropâ, gribaja zitus wasaht aif deguna un leelwalstis, ihpaschi Franziju, Wahziju un Kreewiju, fawest dumpi.

Kà dauds zitadi Berlines konferenze fawu usdewumu isdarijuš! Londonê neka zita nenotika, kà tikai Kildofchanahs, un Berlinê — mäs nedekâs jauna walsts dibinata, kas 5 reis leelaka par Franziju. Bes tam preeksch wifahm leelivalstihm nosazijumi isdoti, kuds no-teikts, kà us preekschu jadalabs nepahrwalditôs un ne-isfoptôs semes gabaldo. Wehl gan nekad, lamehr pafaule pastahw, tik meerigi un

duhris un nopeetnās domās eegrīmīš. Wareja nomaniht, ka domās tam kāvejahs sen pagahjuſchōs laikōs, — warbuht us Vorodinas waj Leipzigas kaujas laukeem. Neiſ tas dīſti nopuhīahs, pahmetia krusu ſew preeſchā un paklusu teiza ſchōs wahrdus: „Peemini, Rungš Deewš, ſawā walſtibā muhſu Keiſarūs: Pahwilu Petrowiſchu, Alekſanderu Pawlowiſchu, Nikolaju Pawlowiſchu un Alekſanderu Nikolajewiſchu.“

Bija akurat Maija mehnescha 10. deena 1883. gadā, kad a
stahju Kursemi — warbuht us wifu muhsthu — un lihds ar seewu u
behrneem dewoš pa Rībgaš. Dīnaburgas dseisszelu projam us pāsch
streewijsas ūrdu — Maſſau. Tai pāschā deenā eebrauzahm Dīn
burgā, kur pehz siundas laika eesehdamees Witebfskas brauzeenā un la
damees tahlaſ. Iſlahpahm pee Baltiku stanžijas, kas atrodahs gan

duhris un nopeetnās domās eegrīmīš. Wareja nomaniht, ka domās tam kāvejahs sen pagahjuſchōs laikōs, — warbuht us Vorodinas waj Leipzigas kaujas laukeem. Neiſ tas dīſti nopuhīahs, pahmetia kruſtu ſew preeſchā un paklusu teiza ſchōs wahrdus: „Peemini, Rungš Deewš, ſawā walſtibā muhſu Keiſarūs: Pahwilu Petrowiſchu, Alekſanderu Pawlowiſchu, Nikolaju Pawlowiſchu un Alekſanderu Nikolajewiſchu.“

Schi ihfa, weentefigā luhgħanha nħażja weżiżħam no fids dibina.
Jik taħlu aġiż pa wagona logu war redsejt, tad seme Smolenskas un Maßlawas gubernas ir-wairak liħdsena, mahlaina fmlits-seme, ar mahla apakħxgrunti. — Bet fahdšu tħrumi teek par dauds flifti apstrahdati. No Wjafħmas liħds Maßlawai neredseju gandrihs neweena wiħra aix arklia un eżżejkas, — tilai feewas ween kulaħs ka ehrni arklam pakal, kuru well wahjx, badu ismehrdehts fidsiñas. Un arumis isskataħs tahds, ka nelabi ween paleek ap duħx, jau no tahleñes raugotees. Arħanu to newar fault, — tilai semes moži-ħanu. Daċċam arklam pakalà pee weena fahna masa eżżejkha pee-feeta, kas arumu drusjixx peelihdin. Schahdu buħxħanu — ristigaki falot, nebuħxħanu — newaredams few isskaidrotees, apjautajos ar-jekka beedreem. Tee man pastahstija, ka wiċċi wiħreeshi strahdajot fabrikas, kuru loti dauds pa wiċċi Maßlawas gubernu. Mahjä� palekkot feewas, behrni un neċ-żejjagi weżiżhi; tee tad apstrahdajot semi, ap-kopjot mahjäς buħxħanu u. t. j. pr. Wiħri, fabrikà strahdadams, peepelnott flaht, jik waisjadieg pee nodofħanu famalkaħħanas un familiaris u stureħħħanas; ar sejn ween newarot tilt zauri, — eset var dauds ne-augħliga, jo isdodot tilai trefx-ho, ja dauds, zetorto graudu. — Bet manas domas pawifam jitħadu! Kad jaġimneek d'siħwotu mahjäς un fawu semiti pats apkopju, ka peenahħkas, tad tam peetiku usturai un nodofħħanahim deewsgan; jo tahda seme, ka tè, isdod labus augħlu, — finnams, pee kahrtiak fuqkonħħanas.

— jumās, pēc kahrigārūs apjomīšanās.

16. Maijā ap pāschu pusdeenu muhsu dzelšča ūrīgs sveegdams un fānahldams eeskrehja Maſkawā. Valas mums nemas nebija pilsehtu apskatiht, lai gan to loti kahrojāhm; tamdehl veenehmahm fuhrmani un likāhm braukt us Kurſkas bahnuši. Zeltš uſ tureni gahja pa pilsehtu kahdas 3 wertes, un tā tad Maſkawu dabujāhm tak druszin redseht. — Qauſhu preezīge waigi, ūlātīe nami, iſgrefnoti ne ūlātīamahm raibāhm ūlagāhm, ūrahfaizāhm lampāhm, transparentem, wainageem u. t. j. p., — wiſs, wiſs leezinaja, ka Maſkawa ūvin leelus ūwehtkuš. Dāschā plātā eelā gar malahm bija ustaifiti pakahveeni, kur laudihm ūlātīees ūeisariflo brauzeenu. Pa elahm ja bdeleja ūcherleki un Rāfaki, — ūlātīi, ūlātīi sehni, un wareni, kā pāschī ūlātī deewi. Ibhī faktot: zil mehs no Maſkawas, tai brauldamī gaream, dabujāhm redseht, darija uſ mums loti patihsamu eespaidu.

eefpaidu.
Gantinaefs

